

**PROBLEMATIKA
PRÁVNÍCH VZTAHŮ
MEZI
PACIENTEM A LÉKAŘEM**

Monika Veberová

29. 9. 2014

VZTAH LÉKAŘ – PACIENT

Ústřední vztah medicínského práva

Paternalismus x Partnerský model

NOVÝ FENOMÉN

INFORMOVANÝ PACIENT

Autonomie pacienta = Informovaný souhlas

LÉKAŘ - PACIENT A PRÁVNÍK

Trojúhelník vzájemné závislosti a interakce

Potřebují se navzájem, aby mohly existovat

Vztahové a komunikační problémy každodenního života

„OBĚŤ, KAT A ZACHRÁNCE

ve vztazích a komunikaci“

Christel PETITCOLLIN

Prožíváte-li opakovaně v komunikaci s některými lidmi něco negativního nebo frustrujícího, říkáte si, že už se nenecháte vtáhnout do hry.

Termín hry opravdu odpovídá negativním situacím, které se standardně opakují. Autorka, která je psychoterapeutka, v knize vysvětluje základní pojmy psychologických her Erika Berna, amerického psychiatra, zakladatele transakční analýzy.

Na základě svých poznatků dává rady, jak řešit opakující se problémy ve vztazích v rodině i s okolím.

POTŘEBY PACIENTŮ

INFORMACE (onemocnění, možnosti léčby, vliv na kvalitu života)

KONTAKTY (specialisty v oboru, patientské organizace, klinické studie)

INFORMOVANÝ PACIENT = SPOLUPRACUJÍCÍ PACIENT

- Zaujímá **AKTIVNÍ PŘÍSTUP** ke svému onemocnění, vyhledává informace
- Překonává **STRACH** z neznáma (tabu rakoviny)
- Je **MOTIVOVÁN** ke spolurozhodování o své léčbě
- Přechází k partnerské pozici v dialogu s lékařem
(vliv na dodržování léčebného režimu – potažmo léčebné výsledky)

CO JE PRO PACIENTA DŮLEŽITÉ VE VZTAHU K ONEMOCNĚNÍ ?

1. INFORMOVANOST o léčbě/výsledcích/prognóze

Např. pacientka po onkologické léčbě sama po katetrizaci, objednána původně na kardiostimulátor s tím, že jí „pak“ už bude jen lépe, dostane však defibrilátor. Po výkonu se dozví, že 3 měsíce nebude řídit – nahlašovací povinnost, omezená hybnost rukou, nezvedat těžké věci, nesprchovat se 10 dní, nepoužívat obloukovou svářečku! ...

2. VZTAH s ošetřujícím lékařem/důvěra/dobrá komunikace

...Propouštěcí zprávu jí předává sestra na chodbě, na vyžádání přijde lékař, na komentář, že je sama, jí doporučí, ať si někoho najde...

LÉČIT NEMOCNÉHO, NIKOLI DIAGNÓZU

Co očekává pacient od svého lékaře?

- Profesionalitu
- Etiku
- Otevřenou komunikaci

Bonus navíc?

- Lékař sečtělý, přemýšlivý, ochotný hledat nová řešení

KOMUNIKACE S NEMOCNÝM

- v soukromí ordinace
- dodržování ochrany osobních údajů
- nepřerušovaná telefonáty
- prvotní zjišťování, jak pacient svoji situaci vnímá (ochota vyslechnout nepříznivou zprávu)
- chronologický výklad diagnózy
- srozumitelně, bez medicínského žargonu
- zpětná vazba (zda pacient chápe)
- zachování naděje (naděje nemusí = vyléčení)

DESATERO PRO SOUKROMÍ PACIENTA

- Nezpovídejte pacienta před jinými osobami
- Nesděľujte informace bez uvážení
- Omezte přítomnost třetích osob při vyšetření pacienta
- Klepejte na dveře
- Nenechávejte zdravotnickou dokumentaci bez dohledu
- Lékařská vizita není výslech před svědky
- Veřejná nahota není to, proč pacient přichází do nemocnice
- Transport, i to je součást pobytu v nemocnici
- Pacient má jméno a titul, užívejte ho
- V nemocnici nejde o sběr dat, ale především o **ROZHOVOR**

KONVENCE O BIOMEDICÍNĚ

ETICKÝ KODEX

PRÁVA PACIENTŮ PŘI PŘIJÍMANÍ DO LÉČBY

CHARTA PRÁV DĚTÍ V NEMOCNICI

EVROPSKÁ CHARTA PRÁV PACIENTŮ SENIORŮ

CHARTA PRÁV UMÍRAJÍCÍCH

INFORMOVANÝ SOUHLAS

§ 4/1 zákona č. 89/2012 Sb., občanský zákoník

Má se za to, že každá svéprávná osoba má

rozum průměrného člověka

i schopnost užívat jej s běžnou péčí a opatrností

a že to každý od ní může v právním styku důvodně očekávat.

DOMNĚNKA UDĚLENÍ SOUHLASU

§ 97 zákona č. 89/2012 Sb., občanský zákoník

Nevyžaduje-li se pro souhlas písemná forma, má se za to,
že byl udělen.

Významné ustanovení při pochybnostech o udělení souhlasu!

PÍSEMNÁ FORMA POUČENÍ

zákon č. 89/2012 Sb., občanský zákoník

§ 2638

Žádá-li o to ošetřovaný, podá mu poskytovatel vysvětlení v písemné formě.

§ 2642

Požádá-li o to poskytovatel nebo ošetřovaný, potvrdí mu druhá strana v písemné formě, k čemu byl souhlas udělen.

POVINNÁ MLČENLIVOST

§51 zákona č. 372/2011 Sb., zákon o zdravotních službách

Komunikující pacient

- Záznam o souhlasu s poskytováním informací

Pacient neschopný platného právního jednání

- Osoba blízká (§22 zákona č. 89/2012 Sb., občanský zákoník)

OSOBY URČENÉ PACIENTEM

- Záznam o souhlasu s poskytováním informací
- Kdo, v jakém rozsahu, jakým způsobem
- Zákaz podávání informací
- Záznam o vyjádření pacienta **je součástí zdravotnické dokumentace** o něm vedené
- Záznam podepíše pacient a zdravotnický pracovník

OCHRANA SOUKROMÍ

Hlava II, Díl 2, Oddíl 6 Osobnost člověka

§ 84 - 90 zákona č. 89/2012 Sb., občanský zákoník (Podoba a soukromí)

§ 84

Zachytit jakýmkoli způsobem podobu člověka tak, aby podle zobrazení bylo možné určit jeho totožnost, je možné jen s jeho **svolením**.

§ 86

Nikdo nesmí zasáhnout do **soukromí** jiného, nemá-li k tomu zákonný důvod.

§88

Svolení není třeba, pokud se podobizna, zvukový či obrazový záznam použijí k výkonu nebo ochraně práv nebo právem chráněných zájmů jiných osob.

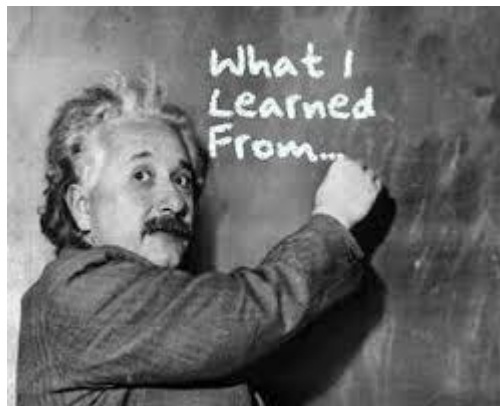
(Pacient si může nahrávat svého lékaře.)

OCHRANA SOUKROMÍ

Zdravotní dokumentace a ochrana osobních údajů:

- povinnosti spojené s pořizováním a uchováváním dokumentace;
- poskytování informací ze zdravotnické dokumentace;
- ochrana osobních údajů (Zákon č. 101/2000 Sb., o ochraně osobních údajů)
- podmínky zasílání obchodních sdělení

TAKE HOME MESSAGE

§ 7 zákona č. 89/2012 Sb., občanský zákoník

Má se za to, že ten, kdo jednal určitým způsobem,
jednal poctivě a v dobré víře.

CALL YOUR
DOCTOR
TODAY!

DĚKUJI ZA POZORNOST